Published and distributed under permit No. 711, authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ. Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 15-го ЛИПНЯ 1920. ЧИСЛО 85. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, JULY 15, 1920. No. 85.

ЛЯХИ МАЮТЬ УСТУПИТИСЬ ПОЗА СЯН.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

РОБІТНИЧА ПАРТІЯ ГОДИТЬСЯ З РАДИКАЛАМИ.

Готові поставити спільного кандидата на президента.

НЮ ЙОРК, 14. липня. — крім републіканської і демократичної партії в Америці є богато инших партій, які однак з огляду на свою меншість і брак популярности, не ставлять своїх кандидатів на президента, а коли і ставлять, то роблять се тільки ради принципу партії не числячи на евентуальну побіду. Так зробили примірoм соціялісти, які поставили Дебса на кандидата.

До таких меншевицьких партій належить робітнича і радикальна партії. Сі дві партії здобули собі останними часами більшу популярність чим мали передше. Під сю хвилю вони мають свої конвенції і щоби не класти аж двох кандидатів, кожда партія для себе, тому провідники порозумілися і хотять вибрати спільного кандидата. Що правда, трудно їм злятися в одну партію, а то з огляду на ріжні партійні статути, то однак доносять з Шікаґа, що спільний комітет десятьох, не тільки, що погодив обі плятформи, але і обдумує кого ставити на кандидатів.

Найбільше виглядів має Ля Фолет, сенатор з Висконсин. За ним йде Герст, журналіст і редактор майже всеї преси в Америці, а деякі говорять що і Форд з Дітройт має „ченс".

ДІТИ ГОВОРЯТЬ ПРО ПОЛЯКІВ В ГАЛИЧИНІ.

НЮ ЙОРК, 11. липня. — Перед двома тижнями прибула до Ню Йорку 15-літна жидівочка Кляра Ледер з Черча, пов. Рогатин і оповідає що вона наочно бачила в своїм родиннім селі підчас наїзду Польщі на українську Галичину. Ось що вона оповідає:

Польські війска домагались від людий поживи і одежи. Хто не хотів дати того били або підпалювали його хату. Забирали від людий гроші а хто опирався то хотіли вішати. У війта Федька Гладуна забрали 5.000 ринських, у Гринька Дячишина 1500 ринських. Разом закрали пів міліона ринських. Спалили яких 36 хат. Дмитра Подобова застрілили, бо не хотів віддати коня. Ізраїлови Кріґови, 60-літньому старцеви обрізали бороду і сильно побили.

Деяких хлопців забрали Ляхи до себе на службу. Василь Стек Петриків втік від них і доси криється по лісах, бо за ним шукають польські патрулі. Село виглядало через кілька день мов пекло. Всі вірять, що Польща вскорі опустить Галичину. Люди сподіються, що прийдуть большевики і їх освободять.

Хтоби хотів мати більше інформацій що діялося в селі, нехай звернеться по інформації до Михайла Лібера, на адресу редакції.

ДО ВІДОМА ВСІМ ВІДДІЛАМ І ЧЛЕНАМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА в Америці.

ОТСИМ ПОДАЄТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, ЩО

XV. ЗВИЧАЙНА ГОЛОВНА

КОНВЕНЦІЯ

УКРАЇНСЬКОГО Н. СОЮЗА

відбудеться в місті

PHILADELPHIA, PA.,

— ПОЧАВШИ ВІД —

11-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1920 Р.

Згідно зі статутом У. Н. Союза кождий відділ У. Н. Союза, котрий сповнив всі приписи і постанови, приписані статутом тої орґанізації, має право вибору делеґата на конвенцію.

Всі відділи мають приступити безпроволочно до вибору свого делеґата так, щоби до 11-го серпня с. р. всі делеґати були вибрані, а їх імена і адреси були заслані до головного уряду У. Н. Союза на відповідних до сього повновластях.

Такий відділ У. Н. Союза, котрий не був членом орґанізації що найменьше шість місяців до дня конвенції, не має права до вибору делеґата.

Відділ, котрий має право до більше ніж одного голосу, може застосуватися до § 11 статута У. Н. Союза.

Делеґатом на конвенцію може бути вибраний кождий член У. Н. Союза, котрий є що найменьше шість місяців членом дотичного відділу і У. Н. Союза, та вміє читати і писати.

Відділ не може вибрати за делеґата такого члена, котрий є рівночасно головним або місцевим урядником якоїнебудь иншої запомогової орґанізації чи товариства.

Відділи, котрі не хочуть висилати делеґатів, а хотіли би бути заступленими на конвенції, мають застосуватися до § 18 статута орґанізації.

Рівночасно взиваеться всі відділи, котрі є управнені до вибору делеґатів, щоби всі як один виповнили свій обовязок супроти своєї орґанізації. Кождий відділ повинен старатися вибрати і вислати свого представника на конвенцію. Від делеґатів буде залежати будучність нашої орґанізації.

Місце конвенційної галі і порядок конвенції оголоситься пізнійше.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 7-го липня 1920 р.

К. Кирчів, предсідатель;
В. Левчик, касієр; С. Ядловський, секр. фін.;
А. Савка, завід. „Свободи"; Р. Слободян, секр. рек.

РАБУНКОВИЙ НАПАД НА О. М. ПІДГОРЕЦЬКОГО, УКРАЇНСЬКОГО ПАРОХА В НЮ ЙОРКУ.

О. ПІДГОРЕЦЬКИЙ САМИЙ ОДИН ГОЛІРУЧ ПОБОРОВ ЧОТИРОХ УЗБРОЄНИХ ОПРИШКІВ.

Всі чотири арештовані.

НЮ ЙОРК, 14. липня. — Вчера перед полуднем напало на о. М. Підгорецького, українського греко-католицького священика при церкві св. Юрія, 22-28 Іст 7-ма улиця в Ню Йорку, чотирох узброєних Росіян, які хотіли його обрабувати. Фізична сила і притомність ума спасли о. Підгорецького від смерти, бо напасники мали револьвери і всякі инші рабункові прилади.

Поліція каже, що напасники обрабували більше священиків в тойсамий спосіб. Всіх чотирох напасників зловлено. Є ними: Антін Віслюк, Іван Савіцький, Семен Деро, і ще один, всі з Ню Йорку.

Напасники відвідували о. М. Підгорецького кілька разів передтим, під покришкою матримоніяльних справ. Вже від самого початку падало на них підозрінне, бо Росіяни рідко коли заходять до парохіяльного офісу і не належать до парохії.

Вчера перед полуднем увійшли вони до офісу, говорячи, що вже полагодили справу з дівчиною, з якою один з них має намір женитись. Сей власне тоді подав о. М. Підгорецькому 100-доляровий банкнот на заповіди. Коли о. Підгорецький хотів видати решту і отворив касу, тоді всі опришки на нього кинулись, повалили його на землю і почали бити зелізними тягарами в голову.

Началась завзята боротьба, підчас якої Віслюк хотів вистрілити з револьвера, але йому не вдалось, бо о. Підгорецький відбив атак і куля попала в руку Савіцького. Опришки кілька разів кидали о. Підгорецького на землю, але в тяжкій боротьбі, дякуючи своїй силі, о. Підгорецький все перемагав їх і зривався на ноги. Вкінці, вирвавшись з рук опришків, вибіг на улицю, замкнув двері, і держачи клямку сильно рукою, та отікаючи з крови, кричав по поліцію. Скоро збіглися люди і поліція і всіх зловлено, як втікали задними дверми через сусідні камениці.

На поліції признався Деро, що він обрабував в Літл Фолс, Н. Й., священика С. Капітана. Забрав від нього всего 51 долярів. О. Капітан був на поліції і пізнав свого напасника. Деро заявив, що він з ненависти до священиків пустився на рабунок.

О. М. Підгорецькому завдали опришки богато ран, однак нема тяжкого ушкодження тіла ані поважної небезпеки для здоровля.

На поліції знайдено у Віслюка автоматичний револьвер і великий ніж як рівнож дві маленькі пилочки, якими з певностю він замірив видістатися з вязниці.

АНТАНТА ХОЧЕ МИРА З БОЛЬШЕВИКАМИ.

Має відбутись в Лондоні конференція всіх народів бувшої Росії.

СПА, Бельгія, 12. липня. — Найбільшим вислідом конференції в Спа може бути загальне признанне совітського правительства.

Британське правительство постановила скликати, на случай коли большевики приймуть завішенне оружа з Польщею, конференцію до Лондону, де будуть репрезентовані: Польща, Латвія, Литва, Естонія, Галичина і Совітська Росія.

Позатим, Ллойд Джордж заявив, що на конференції може взяти участь всякий большевицький делеґат, коли дасть запоруку, що буде підчас свого побуту в Анґлії поводитись після дипльоматичних припинсів.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ЛЯХИ ОПОРОЖНИЛИ МІСТО ЛЬВІВ.

Большевики зближаються до польської етноґрафічної границі.

ВАРШАВА, 12. липня. — З Польсько - большевицького фронту приходить дуже мало новинок, однак останні звідомлення від Американців, які бються по польській стороні, говорять, що польська армія опорожнила Минськ, Ковель, Львів, Вильно і инші більші міста, до яких щораз близше підходять большевики, посуваючись на захід здовж 750-милевого фронту.

Відвертаючись Ляхи понищили телеґрафічні лінії, попертинали зелізничі шляхи та повалили мости. Деякі звідомлення подають, що місто Минськ находиться в огни, однак з браку доброї комунікації, не мож о тім пересвідчитись, як рівнож не знати в чиїх руках воно находиться.

Останнє звідомленне подає, що большевики находяться тільки 28 миль від Вильна. Поляки поробили великі приготовання щоби боронити міста. **Рівнож опорожнили Ляхи місто Львів, хотяй не находиться воно в безпосередній небезпеці.**

Деякі експерти припускають, що Поляки також опорожнили польську столицю Варшаву, однак американські круги є того переконання, що большевики не мають заміру переходити польської етноґрафічної границі. З другої сторони, се річ дуже небезпечна, позаяк польські селяне починають зброїтися і готові разом з армією відбивати большевиків.

АНҐЛІЯ МАЄ НАДІЮ НА ЗАВІШЕННЄ ОРУЖА.

Боїться щоб большевики не получились з Німцями.

Лондон, 12. липня. — В найліпше поінформованих кругах було нині переконанне, що совітське правительство не відкине завішення оружа з Польщею, як то пропонувала Антанта. Помимо того, всі є тої опінії, що Чічерін, большевицький міністер заграничних справ і инші умірковані совітські комісарі будуть мати богато труду, щоби приєднати до тої пропозиції совітських мілітаристів, які розгорячені дотеперішними успіхами.

Коли совітське правительство згодиться на завішенне оружа, тоді можна буде дійсно прийти до відбудовання мира у Східній Европі. Старання Льойда Джорджа, британського премієра, щоби при помочи завішення боротьби між Росією і Польщею прийти до мира у Східній Европі, не находять великої критицизму в Анґлії і Франції.

Британські мілітаристи, яких пропорціонально є дуже мало, зовсім не горячаться тим, що большевики побивають Польщу. Вправді деякі еще доси вірять, що то все залежить від антанти, яка позволяє большевикам, щоби вони робили лад в Польщі, та однак останний комунікат, який антанта вислала до совітського правительства, доказує, що вона відноситься до ситуації зовсім невтрально. В комунікаті тім говориться, що тепер прийшов найвідповіднійший час для Росії покінчити війну з Польщею.

Переважна часть лібералів в Анґлії є того переконання, що коли в сім моменті побідить дипльоматія, то для Східньої Европи усміхнеться мир, якого не було там від хвилі російської революції. Навіть мілітаристи, які булиб раді з польської мілітарної побіди, занепокоїлись тепер мілітаристичною Росією. Розуміється, найбільше вони обавляються того, щоби Росія не получилась з німецькими юнкрами, бо се означалоби нещастє для цілої Европи(?).

АМЕРИКАНЦІ В ВАРШАВІ ЗАНЕПОКОЄНІ.

Мають там матеріялів на міліони долярів вартости.

ВАРШАВА, 12. липня. — Американці і инші чужинці в Варшаві приготовляються на случай наїзду большевиків на столицю Польщі. Червоний Хрест і инші добродійні орґанізації мали нині в американській амбасаді засіданне, н якім обговорювно пляни утечі з міста та спосіб охорони мериканського майна.

Полковник Гарі Джілкрайст, голова американської експедиції для поборення тифу, скликав засіданє в ціли зорґанізовання американського леґіону. Коли Польське правительство на се згодиться, тоді сей леґіон буде боронити в Варшаві американського майна та тих Американців, які зістануть в Варшаві коли місто заберуть большевики. Деякі говорять, що в Варшаві є проблизно 200 американських вислужених жовнірів.

Американські запомогові орґанізації, Червоний Хрест, Товариство Молодих Христіянських Мущин і тифусова експедиція мають в Варшаві ріжні матеріяли, вартости міліони долярів.

МОСКВА ГОВОРИТЬ ПРО ПОБІДУ.

Большевицькі війська зближаються до Каменця. Подільського.

ЛОНДОН, 12. липня. — Бездротна телеґрама з Москви звідомляє, що польська армія, хотячи відперти большевицькі атаки на полудневім фронті розпочала офензиву коло Рівного. Дальше на полудне, совітські війська посуваються успішно на північ, здовж ріки Дністра і заняли Нову Ушицю, на північний схід від Каменця Подільського. Нова Ушиця віддалена від Дністра яких 20 миль на північ.

Инша бездротна телеґрама з Москви подає за порядком всі большевицькі побіди в останній офензиві. на польськім фронті. "Четвертого липня — говориться між иншим — на 73-милевім фронті, ми полонили більш чим 4 тисяч поляків, 19 гармат, один тенк, богато машинових крісів, велику скількість ріжної амуниції і великі склади поживи, не говорячи про великі шкоди які ми заподіяли ворогови, та не вичисляючи забитих і ранених.

В заключенню звідомленнє говорить: Взагалі ворог відступає здовж цілого боевого фронту від Полісся аж до Дністра.

ПОЛЯКИ НЕ ВДОВОЛЕНІ З АНТАНТСЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ.

Однак, предвиджуючи неминучу загибіль, на все годяться.

СПА, БЕЛҐІЯ, 12. липня. — Польська делеґація на конференцію до Спа, є дуже не вдоволена з тих пропозицій, які антанта переслала російському совітському правительству. В пересланій ноті говориться про завішенне оружа між Росією і Польщею. Поляки трохи крутили носом, але предвиджуючи свою неминучу загибіль, на все згодились без застереження. (Як Поляк каже: „Хоть не гоново, але здорово").

Недільна телеграма звідомляла, що антанта переслала до московського правительства пропозиції завішення оружа на таких услівях, що Польща має „вимуфувати" поза свої натуральні границі. Дальше в тих пропозиціях було подано, що зараз по завішенню оружа має відбутись конференція всіх тих народів, які повстали на звалищах давньої Росії та, що колиб большевики заатакували Поляків в їх натуральних границях, тоді антанта поспішить Польщі на поміч.

ПОЛЬЩА МУСИТЬ ЗРЕЧИСЯ СВОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ.

Деякі услівя завішення оружа з большевиками.

ПАРИЖ, 13. липня. — Французький кореспондент в Спа говорить, що між услівями, які антанта уложила для завішення оружа між большевиками і Поляками, є і те, що Польща мусить зречися імперіялізму.

Дальше в услівях тих зазначено, що Польща мусить посунутись до лінії Городно, Берестє Литовське і на полудне від Перемишля а совітська армія має стояти на віддаль 50 кільометрів від тої лінії.

Антанта обіцяє боронити Польщу перед дальшим наступом большевиків.

БОЛЬШЕВИКИ ЗБЛИЖАЮТЬСЯ ДО ВИЛЬНА.

ВАРШАВА, 13. липня. — Головна кватира польської армії

(Продовження на стор. 4-тій).

ДО ВСІХ!

Отсим маю честь повідомити українську суспільність в Америці, що наміряю уладити ряд відчитів. З Европи привіз я плити до світляних образів (діяпозитиви), які представляють боротьбу українського народу в Галичині і на Україні за державну самостійність.

Се є військові карти, що представляють, якими шляхами виступали наші війска, а якими ішли ворожі армії; знимки горіючих сіл і міст; світлини з боротьби о Львів; знимки Киева, Каменця, Станиславова і инших українських міст, пороблені з літаків; світлини виселенців, засланих, могил, трупів, повішених.

Зазначую, що відчит є безстороннім описом важних, для кождого цікавих подій.

Світляні образи, які становлять підставу до моїх відчитів, збирала „Артистична Горстка" під моїм проводом яко референта „Писменничого Відділу" в „Центральній Управі У. С. С.", а опісля в галицькому „Військовому Секретаріяті". Загалом, зібрано за час 1914-1919 понад 6,500 світлин. З огляду на перепони в дорозі привіз я зі собою лише кількасот знимок.

Відчит з представленнем 150 світляних образів потриває дві години. На відчит потрібна саля, яка має прилад до показування світляних образів зі сильною електричною струєю.

Українські громади, товариства, кружки, орґанізації в Америці, що хотіли би у себе перевести відчит, зволять повідомити мене про се листовно, а я подам близші пояснення. 85-86

Зголошення і запити в тій справі прошу посилати на адресу:

IVAN BOBERSKY, 52 EAST 7TH STREET, NEW YORK, N. Y.

"SVOBODA" (LIBERTY)

Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief, ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50

Single copy 4 cents. — Поодиноке число 4 центи.

В Канаді належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При вимінї числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

ГАЛИЧИНА ЗНОВА БУДЕ ВІЛЬНОЮ.

Були вісти, що Львів заняли большевики, але ті вісти показались неправдивими, бо большевики ще й досі не перейшли галицької границі.

Пізніщі вісти доносили, що Поляки опорожнили Львів, та що в Галичині вибухло українське повстаннє, і Львів заняли Українці.

Тепер же є инші вісти, які подають, що Поляки ще є дальше у Львові, та що там збирають військо, до якого нібито зголошуються й Українці (розуміється, що се брехня, аби Українці зголошувались до польської армії).

Одно з двох останніх донесень мусить бути правдиве: Або Львів є в українських руках, або Ляхи ще є у Львові. Розуміється, треба пождати на вірні і докладні інформації. Але поки вони прийдуть, то Ляхи вже можуть бути за Сяном, і вже тоді ми знали би безсумнівно, що і Львів і ціла Галицька Україна є вільна з ляцького наїзду.

* * *

Тимчасом з большевицьких донесень довідуємось, що вони ставлять освободженнє Галичини як одно з домагань побитій Польщі. Большевицький представник Иоффе заявив, що савєтська Росія є за тим, щоби Україна, Білорусь і Галичина мали самоуправу в російській федеральній республіці.

Телеграма з Парижа подає, що після предложення аліянтів Поляки мали би уступитись поза ту лінію, яку самовільно перейшли, себто вернутись до своїх етноґрафічних границь, опустивши Волинь, Поділє, Полісє, Галицьку Україну, а лишаючись тільки на українській Холмщині і Підлясю.

Инша телеграма із Спа, в Бельгії, сповіщає, що британське правительство скликує до Лондону мирову конференцію між представниками Росії і сусідних народів, на якій мають бути заступлені отсі держави: Польща, Латвія, Литва, Естонія і Галичина.

З тих донесень виходить, що справа Галичини знова вийшла на порядок дня.

Її підносять російські большевики, пропонуючи Галицькій Україні самоуправу в федерації з Росією.

Підносять її аліянти, коли кажуть Полякам опорожнити Галицьку Україну аж по Сян.

І вкінці підносить справу Галичини сама Англія, коли ставить домаганнє, аби на мировій конференції в Лондоні з Московщиною була Галичина заступлена окремо.

* * *

Значить, Галичина має тепер нову нагоду визволитись і скинути із себе ляцьке ярмо.

Се може статись дуже скоро, бо події на Сході Европи тепер скоро розвиваються.

Польща давніще не хотіла здержатись від нападу на Галичину, але тепер притиснена до муру, мусить се зробити.

Коли вже польські війска і всі наслані урядовці будуть усунені з Галичини, вона зачне організувати своє державне життє. Покищо вона мусить відбудувати се, що Польща знищила та організуватись окремо, але вскорі вона мусить злучитись з Україною, бо як Галичина потребує України так теж і Україна потребує Галичини.

ОРІЄНТАЦІЯ.

В КОТРУ СТОРОНУ УКРАЇНЦЯМ ТРЕБА ОРІЄНТУВАТИСЬ?

Орієнтація — се слово чуже, значить пізнаваннє свого положення. Отже хто орієнтується, то значить — пізнає своє положеннє, а як вже пізнає, то дає собі раду, так як вважає найліпше.

Чоловік ціле життє мусить орієнтуватись, що йому робити.

Таксамо і мала громада, якою є якесь товариство або село, а таксамо і велика громада, якою є нарід чи держава.

Тоді кажемо, що люди орієнтуються в свойому приватному життю, абож у життю громадському.

Вони пізнають те „положеннє", ту „ситуацію", і дають собі серед неї раду.

Одні добре пізнають і добре дають собі раду.

А другі зле пізнають і зле дають собі раду, а тоді про них кажуть, що вони безрадні, або не вміють собі дати ради.

А по вченому, то кажуть, що не вміють добре орієнтуватись.

* * *

Як ви наприклад голодні, а в кишені маєте повно гроша, і довкола, куди не обернетесь, самі ресторани, то вам легко зорієнтуватись. Пійдете до котрогонебудь, пополуденкуєте, заплатите, голод загасите, і значить, добре зорієнтувались.

Але скажім, що ви ідете ночию лісом, а вас зімила страшна буря з громами, і серед темної ночі ви не знаєте, що робити!

Оттут орієнтуйтесь!

Перед зливою і громами втікаєте під великого дуба, а громи як раз бють у великі дуби. Ідете дорогою, а там води згори і на долі; потапаєте в баюрах, а не знаєте, чи виходите з ліса, чи ідете далі в ліс; у вас страшний голод і змученнє, падете з сил, гроші є в кишені, але хто вам дасть кусок хліба хоч би за сотку?

А орієнтуватись якось конче треба.

Пробуєте сюди — зле; туди — теж не добре; і тамтуди — лихо; а онтуди — ще гірше.

Але вкінци вибираєте якусь орієнтацію. Ідете, куди мана, а далі впадете без сили під дерево. Рано будитесь — погода, і бачите: он сюди треба було перейти; пів години ходу і дома; але ні, крутився на одному місці, аж впав і пролежав у воді; аж захорів і треба відлежати ще й дома.

А другі приходять, кивають головами і кажуть: От, бачте, не вмів орієнтуватись...

* * *

Як річ мається з одним чоловіком, так теж і з великими громадами людий, з народами.

Як буває нераз тяжко одному чоловікови зорієнтуватись, таксамо буває иноді і народови, чи то малому чи великому.

Візьмімо на приклад наш нарід український.

Не говорім про його щасливі хвилі, бо ми таких не памятаємо, але про нещасливі хвилі.

Нещасливі хвилі були на Україні перед війною.

Війна їх спершу погіршила, бо перемінила українські землі на воєнні поля.

Але коли війна принесла революцію, то ті хвилі трохи поліпшились, і принесли зі собою надії на ще ліпше поліпшеннє будучности українського народу.

* * *

Війна має то до себе, що перша річ диктує народам орієнтуватись. Бо війна то так як буря чи то на мори чи в лісі, і люди тай цілі народи є змушені, чи хотять чи ні якось орієнтуватись.

Як же Українці спочатку війни орієнтувались.

Їх орієнтація була проти Росії, бо то була царська тюрма народів, де убивано великий 40-міліоновий нарід. Така орієнтація була на Україні, в Галичині, і заграницею, особливо в Америці.

Послідовно, як та орієнтація була **проти Росії,** то була за Німеччиною й Австро-Угорщиною, а навіть за Туреччиною, котрі власне воювали проти сеї Росії.

То був головний арґумент української орієнтації; він опирався на неґативній (перечній) підставі; він був більше **„проти"** Росії, ніж **„за"** центральними державами.

Українці були в такому положенню, що не мали иншої орієнтації, бо аліянти були власне аліянтами тої Росії, яку вони хотіли розбити, а иншої орієнтації не знали.

Отже можна би сказати, що ту орієнтацію Українцям обставини накинули, без огляду на їх сякі чи такі погляди.

* * *

Але що сказати про українську політику в тому часі, як та царська Росія, проти котрої вони орієнтувались, упала?

Яка була українська орієнтація по вибуху російської революції?

Була се не постійна орієнтація, **орієнтація на всі сторони.**

Була орієнтація німецько-австрійська.

Була нова орієнтація аліянтська.

І була теж орієнтація на революцію в Росії й на Україні.

Українські політики серед бурі ходили помежи дощ.

І через те вони з тої бурі не вийшли ціло.

На німецько-австрійській орієнтації програли.

На аліянтській, а радше на французькій орієнтації програли.

А доси в орієнтації на революцію не виграли, а не виграли через те, що не віддались їй цілою душею; що торгували нею, отже революція перейшла по них; перейшла по українських політиках.

* * *

А правду казати, то українські політики від дня 15-го марта, 1917, не повинні вже були на нікого більше орієнтуватись тільки на революцію.

Коли українські політики залицялись до німецьких ґенералів, то се не була орієнтація на революцію.

Коли вони залицялись до ґенералів французьких, то се також не була орієнтація на революцію.

Коли вкінці залицялись чи то до Денікіна чи до Пілсудського, то се також не було орієнтацією на революцію.

Се було торгованнє революцією, аби її як найскорше скінчити і зробити згоду з панами.

А тимчасом чи слід Українцям торгувати революцією?

Чи слід тому найбіднійшому народови, що найбільше терпів з усіх народів, торгувати революцією?

Чи слід тому народови, що може сподіватись ратунку тільки і єдино від революції, торгувати тою революцією?

Ні, не слід.

І не нарід український торгував революцією, але його лідери ріжних партій політичних, а нарід тільки тепер через них терпить.

Лідери соціял-демократів і соціялістів-революціонерів закликали Німців на Україну.

Знова на борзі призбирана українська буржуазія посадила Скоропадського на гетьманському престолі.

Потім Петлюра і другі соціял-демократи покликали на Україну шляхотську Польщу.

Українські політичні лідери, українська інтеліґенція торгувала революцією.

У них революція була на продаж. Вони на все инше орієнтувались, тільки не на революцію.

І революція їх покарала.

Перейшла по них.

Бо їм яко революціонерам, яко соціялістам, яко поступовцям, слід було від самого початку революції орієнтуватись тільки на революцію і ніколи її не зрадити.

Революціонери в часі революції не можуть казати, що не знають, як орієнтуватись, бо як вони сього не знають, то вони хиба з назви революціонерами але не з діла.

* * *

Тепер кождому ясно, що українська орієнтація від революції (не від самого початку, але від Калєдінщини і спровадження Німців на Україну) була зла.

Одна потіха, що вона впала.

І тепер кождий бачить, що вона зла і шукає виходу.

Навіть ті, що так орієнтувались проти революції, сьогодня вже помітили свою помилку, і шукають виходу.

Який вихід?

Вони кажуть так: **Ми вже орієнтувались на Німця, на Австріяка, на Францію, на Денікіна, на Польщу, і програли. Тож тепер не орієнтуймось вже на нікого, а тільки на український нарід, то може виграємо!**

Таке говореннє свідчить, що люди, котрі се кажуть, не розуміють річи, або закривають правду хитрими словами.

Бо тими словами вони що иншого говорять ніж би то здавалось на перший погляд.

* * *

Орієнтуймось на український нарід — то значить, що українська інтеліґенція вже **не хоче народови накидати своєї орієнтації, але хоче приняти орієнтацію народу для себе.**

Отсе значить, що **інтеліґенція приймаючи орієнтацію народу, приймає орієнтацію на революцію, якої нарід не зрадив, а за якою все стояв і стоїть.**

А далі показує, що **українська інтеліґенція схитнулась кілька разів, а нарід ані разу.** Він як стояв при революції, так і стоїть дальше.

І далі се свідчить, що **українська інтеліґенція не навчила народу нічого, але вкінці прийшла до народу вчитись політики.**

Се не добре свідчить про нашу інтеліґенцію, але відрадна є річ та, що нарід без інтеліґенції і проти інтеліґенції потрафив вести, навіть оружєм, свою політику і свою орієнтацію на революцію, якою побив всі проти-революційні затії своєї інтеліґенції.

* * *

З того всього бачимо ще одну річ. Бачимо, що не можна казати: Не орієнтуймось на нікого, лиш на себе самих, бо такої орієнтації нема.

Як український нарід орієнтується на революцію, то значить, що його союзником є ціла Східна Европа, а особливо Московщина, котра є за революцією.

Український нарід може не годитись з большевиками щодо їх реформ і державного устрою, але через те він ще не став проти революції, а по стороні Німців, Скоропадського, Франції, Денікіна, або Польщі, але радше підпер большевиків проти сих контр-революціонерів.

Значить — революційний український нарід орієнтувався на другі революційні народи.

Орієнтувався так, бо се додавало йому сили в обороні революції.

Слабший все орієнтується на сильнійшого, і то на того, котрого вважає за свого природного союзника.

Сильнійший ріжниться тим від слабшого, що він ні на кого не орієнтується, але на нього орієнтуються.

Те своє корисне положеннє він звичайно використовує в свою користь, отже ті слабші, що мусять орієнтуватись на сильнійшого, повинні все передівсім бути дуже осторожні і не вязатись з ним тісно, бо на случай якоїнебудь негоди грім може дуба тільки обсмалити, а того, хто під нього схорониться, може убити.

Отже і в самій орієнтації треба зорієнтуватись, як орієнтуватись.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

УКРАЇНЦІ ЛІЗУТЬ В ПОЛЬСЬКУ КОШАРУ.

(Допись з Пенсилвенії).

Хотяй не складна рука моя до пера, бо не дуже навикла до него, то однак чую, що мушу запрягчи її, щоби написати так як вмію кілька слів до нашої української ґазети „Свобода" і перед читачами її, висказати весь мій біль, якого в своїм серцю зазнав я обходячи разом з другими американсько-народнє свято „День Свободи".

Чув я вже попередно, що на 4-го юлія, в „День Свободи", українське гр.-кат. братство св. Архистрат. Михаїла в Кулпмонт, Па. має уряджувати в себе торжественне посвяченнє братського прапора, якого мали доверщити наші сусідні українські гр.-кат. священики в **польськім костелі** в Кулпмонт, Па. Знаючи серед яких обставин жиє тепер наш нарід український, що і мала дитина чула про страшні звірські учинки і тяжкі кривди заподіяні нам Ляхами, тай знаючи се, що американські Поляки вповні похваляють роботу своїх братів в старім краю і в тій роботі їм всіма способами помагають, я був певний, що посвяченнє українського прапора в польськім костелі, є лише чиясь злобна видумка, і не подібна до правди сплетня. Деж би в нинішних часах наші Українці враз зі своїми душпастирями ішли до польського костела, тимбільше, що в Кулпмонт, куда глянеш, то видиш наші українські церкви!? Глянеш в право, бачиш красну церков в Мт. Кармел, Па., на ліво величаву церков в Шамокін, Па., глянеш просто себе, видиш о 5 минут ходу віддалену від польського костела в Кулпмонт, українську церков в Маріон Гайтс, Па. Не вірючи нікому, поїхав я в понеділок 5-го липня в „День Свободи" до Кулпмонт, Па., щоби особисто переконатися о правдивости поговірки. Серце тяженько заболіло, тай кров моя в жилах стялася, коли в польськім костелі в Кулпмонт побачив я знаних мені наших людий і умундуроване українське братство св. Михаїла! Вірити не хотілося, коли в польськім костелі, при польськім вівтари побачив і почув я наших українських, гр.-кат. священиків! Лице моє спаленіло зі встиду і ганьби, якої я був наочним свідком! Мимоволі перед моїма очима пересунулися тіни тих соток тисяч героїв-борців за свободу України, тоті польські кримінали, в яких сотки тисяч найсвідоміших і найкрасших наших одиниць згинуло і по нинішний день марно гине! Я побачив ті наші українські школи і товариства позамикані польськими властями, духовні семинарі і инші наукові висші заведення перемінені на польські касарні. Міліони нашого народу, обдертого, знесиленого, вихудлого на голодову смерть засудженого, бо польські власти, всьо що лише було, забрали! Перед моїми очима станув сей кат лютий, сей ворог найзавзятійший і нічим ніколи ненасичений — Лях проклятий, котрий поставив собі за ціль знищити весь наш нарід український. Тай рівночасно побачив я своїми очима, як наші Українці в Кулпмонт цілують руки катів наших братів і впрошуються до їх „Народовей твердзи", до їх косцьола; так якби не мали під боком своїх українських церков! Українці в Кулпмонт, де честь Ваша? Де почутте Вашої людської і національної гідности? Нема такого народу на світі, який не бажавби собі свободи і нею не дорожив! Сто міліонів американців на „Forth of July" обходило святочно і торжественно память вибореної собі свободи, а Ви Українці в Кулпмонт, того самого дня, „Дня Свободи" пхаєтеся самі в неволю найгіршого свого ката Ляха!? Отче Боярчук з Мт. Кармел і Ви Отче Капець з Маріон Гайтс, де Ваша честь? Де ви діли лице своє? З яким чолом під нинішню пору Ви вступали до польської „твердзи народовей", до польського косцьола, провадячи за собою наш нарід?! Меньше дивуюся простим людям, які за намовою кількох хрунів, що поженилися з Ляшками, далися загнати до польського костела, як вівці до вовчої ями! Але Ви провідники народа! Ви Отці Духовні, котрих обовязком є ратувати ті вівці від вовка, пятнувати підлоту, а вказувати чесноту, Ви самі себе напятнували пятном Юдиним, пятном підлої зради! Свого часу газета „Америка" пятнувала каригідну роботу Вашу о. Боярчук, що в своїй парохії в Мт. Кармел, Па. Ви боялися відправити панахиду за полягших в борбі з Ляхами героїв наших, би боялися вивісити норну флягу на своїй укр. церкві на знак смутку і жалоби по наших братах, щоби сохрани Господи не образити польського ксьондза, якому вислугуючися, берете польську комешку на себе, і ідете на польський цминтар, і т. п. То легке упімненнє Ви так взяли собі до серця, що тепер не лише самі, але і нарід свій до косцьола гоните, і відправивши з ласки польської в польськім костелі руське богослуженнє, з вдячности „сусідам нашим, Полякам", катам України „Многая літа" співаєте! Суха гиляка в заплату всім Юдам і зрадникам свого народу! А Вам Отче Капець, маючи свою церков в Маріон Гайтс, віддалену о 5 або 10 мінут ходу пішки від польського костела в Кулпмонт, чи не встидно пхатися і жебрати о ласку Ляхів? В якій цїли і до кого говорили Ви в польськім костелі по англійськи, єсли і одного Анґліка не було, а наші люди по англійськи Вас і так нерозуміли? Тай не досить, що лізете самі в польську кошару враз зі своїм приятелем о. Боярчуком, виспівуєте Полякам „Многая літа", а тимсамим Українцям „Вічная память", то ще ведете за собою, мов циган на мотузку малпу угро-руських кандидатів на духовників, щоби помогали Вам в честь катів співати, і рівночасно вказуєте їм дорогу до хрунівства і зради! Сором і встид Вам обом, Отці Духовні! Пятно народньої зради витиснене на витертих і низьких Ваших чолах палити Вас буде на кождім кроці! Польської „ласки і зауфання" Ви вже зазнали, коли Поляки забрали собі колекту, яку Ви від Українців в костелі зібрали, і за них куплять куль і ґверів на Ваших братів в старім краю. Ваші надії, що Ляхи за Вашу „сердечність" відвдячаться і підуть на Ваш пікнік „мендзи-народови" не здійснилися, бо ані одного Поляка не було, а Ви пошилися в дурні і стали предметом насмішок і погорди у них самих. Се звичайна заплата всім Юдам!

Кровю пишу тих кілька слів терпкої но щирої правди, та за се з відрадою зазначити хочу, що з найблизшої сусідної місцевости, з Шамокін, Па. не був на тім хрунівськім торжестві в Кулпмонт ні шамокінський священик, ні славні і знані зі своєї народолюбивости шамокінські українські братства. Вони з погордою і обридженнєм відкинули запрошеннє бр. св. Михаїла в Кулпмонт, щоби взяти участь в їх торжестві в польськім костелі, зазначуючи, що дуже радо візьмуть участь в їх торжестві в українській церкві. Тим дали доказ своєї свідомости народньої та вказали, що честь народня їм не байдужна. Честь Вам Отче дух. в Шамокін, честь і слава Вам шамокінські українські братства! Пожалуйте свого каригідного і гидкого вчинку і направте заподіяне лихо Ви Братя, Українці із бр. св. Михаїла в Кулпмонт, а вжеж ганьба і встид Вам, Ви на жаль провідники народні, Ви о. Боярчук з Мт. Кармел, і Ви о. Капцю з Маріон Гайтс, що замісць людям дати добрий примір і вказати дорогу чесну, Ви вступили в сліди Юди і других в болото зі собою ведете!

А. З.

АРЕШТОВАННЄ УКРАЇНСЬКИХ ДІТИЙ В СТРИЮ.

Львівська ґазета „Громадська Думка" з 18. червня с. р. доносить: В неділю приїхала партія полонених Українців з Проскурова на дворець в Стрию. Була се майже виключно мужва. Жовніри утомлені далекою дорогою і спрагою ходили коло керниці і черпали воду. Саме тоді було на двірці шість панночок Українок у віці від 12—14 літ, доньки найповажнійших наших громадян в Стрию. П. Берегуляківна запитала одного полоненого, що переходив біля неї, чи не бачив де і чи не чув що про її брата Жовнір відповів — ні. Тоді пустились дівчатка іти до дому. Бачив се малий обиватель, розносчик води на двірці, зараз пішов до члена „кресової оборони" зелізничого робітника та оба спровадили військову сторожу, яка під строгою ескортою відвела дівчата до громадських арештів. При переслуханню сконстатовано, що одинокою провиною арештованих було се, що говорили по українськи. По сконстатованню невинности дітий та передержанню їх три години в громадськім уряді, випустили їх на інтервенцію родичів.

ПРО ВІДНОСИНИ В АЛЛЕНТАВН, ПА.

(Допись з Аллентавн, Па.).

Було колись — в Україні
Ревіли гармати;
Було колись — Запорожці
Вміли панувати!
Панували, добували
І славу і волю —
Минулося: осталися
Могили по полю!...

Т. Шевченко.

Було колись в Алентавнській громаді гарно і спокійно жити. В 1918 р. засновано місцевий У. Н. Комітет, котрий старався про народний рух і про збираннє жертв на фонд оборони Галичини. Алентавнська громада величалась своїм патріотизмом, бо на фонд оборони Галичини зложила $6.900.00, словами: шість тисяч девятьсот долярів. За те честь Вам Алентавнські Українці і слава за Ваш щирий патріотизм, а зокрема належиться подяка о. А. Лотовичеви за його труди і щиру працю для добра українського народа. Ми мусимо признати, що о. А. Лотович був щирим народним робітником і працював як на поли церковнім так і на народнім протягом пять літ свого побуту в Аллентавнській громаді. О. А. Лотович причинився в неодній праці для добра наших Українців. Коли був в нашій парохії то народна робота розвивалась немов гай в місяцю маю; але минув місяць май, а з ними виїхав найліпший народній робітник Аллентавнської громади о. А. Лотович. Тепер велика Аллентавнська громада дрімає в обіймах ясного звіздистого неба. По улицях мож здибати стоячих гуртками і розмовляючих між собою про о. А. Лотовича та про його народну працю. Тихесенький літний вітрець повіває а його тихий легонький легот залітає до стоячих і розмовляючих Українців тай жалісно питає: „Де подівся той, що так вірно при вашій громаді робив? Де подівся той, що тільки віч у вашій громаді скликав та виучував по кілька представлень на рік? Де подівся той, що загрівав народ до складання жертв на поміч рідному краєви? Та нема вже того народнього робітника межи нами, а тепер жнива для українського народа. Український народе! Не спи, пробутися. Чи не бачиш, що польський білий орел тобі на карк причіпився, а ти спиш немов не чуєш, що Лях за тобою гонить тай роде! Не спи, пробудися. Чи не баєш, як щирі провідники взивають тай для Неньки України помочі благають. Прочитай собі брате газету „Свободу" з дня 10-го червня 1920 р., число 70, а там певно серце тобі зворушиться. Братя і Сестри! Беріться до народньої праці, засновуйте місцеві комітети, котрі би занялися збираннем жертв на поміч рідному краєви. Нехай між нами не буде роздорів і ненависти, а нехай сяє єдність, згода і любов.

К. В. П.

Українці!

Переконуйте своїх товаришів Поляків, щоби не купували бондів польської позички на шляхотську заборчу війну!

Скажіть їм, що доки будуть робітники підпирати шляхту своїм грошем, доти вона буде над ними панувати.

Скажіть їм, що шляхта добровільно не уступить, але тільки під напором зорґанізованого робітництва.

Скажіть їм, що робітники заведуть народоправство тільки тоді, як шляхту зломлять.

ВІДНОСИНИ В ТАБОРІ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛОНЕНИХ В СТРИЮ.

В таборі полонених в Стрию панують неімовірні відносини. Старшина і мужва сидять цілими днями замкнені. Одиноким їх проходом, то хід з „менажкою" по загріту воду, в якій плаває троха загрітої стухлої капусти. Рідня, що приїздить, аби побачитися з своїми, заки припадково удасться їй на віддаль 15 метрів кількома словами поздоровити своїх найблизших. Члени Самаританської Помочі приневолені годинами вичікувати під брамою табору, аби передати полоненим дещо з харчів. Часто трапляється, що мимо всяких забігів, прошень і персвазій сторожа не хоче принесених харчів передати полоненим, заслонюючися стереотиповим „ту ніц нє вольно".

Не помагають ніякі представлення і прошення у місцевих військових властий, які викручуються браком компетенції видавання приказів управі табору. А полонені голодують!

ТИМЧАСОВИЙ ГОЛОВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РАТУНКОВИЙ КОМІТЕТ В АМЕРИЦІ.

ЖЕРТВИ ДЛЯ ПОМОЧИ РІДНОМУ КРАЄВИ.

30. Джерзи Сіти, Н. Дж. К. Кирчів, з попередно декларованої суми $50.00, зложив другу пайку $20.00

31. Ворсестер, Масс. Иосиф Зазуляк від себе $10.00

32. Колвер, Па. Василь Хомин від себе $5.00

Збірки зложені на поклик гр.кат. Адміністрації в Злуч. Державах на дни 4-го липня, а доси надіслані від слідуючих Всч. оо. Добродіїв:

33. Бруклин, Н. Й. о. Вол. Лотович, збірка в каплиці на Савт Бруклин, на яку жертвували по $1.00: Вас. Лемич, Марія Книгініцька, Петро Шутельницький і Люба Беднарчук; дрібними датками $3.15; разом $7.15. — Збірка в церкві Сош. св. Духа на Норт Сайд, на яку зложили: о. В. Лотович $1.07; по $1.00: Ром. Кузьма, Гр. Масляк, Томко Островський, Іван Дидина, Ів. Кошикора, А. Каспрович, Ю. Леонич, І. Терешко, Яким Муж, Ксеня Кузьма, Параня Глушко, Пазя Стрийко, Марія Ковальовська і Михайло Заверуха; дрібними датками $7.78; разом $22.85, — Обі збірки разом $30.00

34. Байон, Н. Дж. о. Евг. Бартіш, зі збірки в церкві Усп. Пр. Бог $12.10

35. Бофало, Н. Й. о. Вол. Козоріс, зі збірки: 1) в церкві св. Івана Хрестителя в Бофало $25.00; 2) в церкві св. Василія Великого в Ланкастер, Н. Й. $25.00; 3) о. Вол. Козорів жертвував від себе $10.00; разом $60.00

36. Геркімер, Н. Й. о. Симеон Милянич, збірки: 1) в Літл Фолс, Н. Й. $18.85; в Геркімер, Н. Й. $13.00; в Ютіка, Н. Й. $15.65; о. Симеон Милянич від себе жертвував $22.50; разом $70.00

37. Нортгемптон, Па. о. Василь Маньоський, зі збірки в церкві св. Івана Хрестителя в Нортгемптон, Па. $20.00

38. Манчестер, Н. Г. о. Мирон Залітач, зі збірки в місцевій церкві $45.00

39. Бервік, Па. о. Алексей Пеленський, зі збірки $11.86

40. Когус, Н. Й. о. Іван Захарко, зі збірки: 1) в Когус, Н. Й. $10.37; 2) в Амстердам, Н. Й. $9.81; разом $20.18

41. Перт Амбой, Н. Дж. о. Иосиф Чаплинський, зі збірки: 1) по панахиді за поляглих укр. героїв в церкві в Перт Амбой, Н. Дж. зібрано $25.36; 2) в церкві в Картерет, Н. Дж. $18.87; разом $44.23

42. Мінneaполіс, Мінн. о. М. Данилович, зі збірки в місцевій церкві св. Константина $22.20

43. Філядельфія, Па. о. Лев Чапельський $25.00

44. Геркімер, Н. Й. о. Симеон Милянич, збірка $12.25

45. Бремонд, Текс. М. Турляк надіслав збірку, яку зложили слідуючі дд.: по $1.00; Іван Турляк і М. Турляк з Бремонд, Текс.; Леон Афінович $10.00; Іван Ковальський $5.00 з Марлін, Тексас; — разом $17.00

Разом	$424.82
Попередно оголошено	2.970.42
	$3.395.24
Сума несплачених декларацій	705.00
Загальна сума зложена і деклярована	$4.100.24

З тої суми вислано до краю $2000.00.

Всі жертви на Поміч Рідному Краєви, проситься висилати на адресу: UKRAINIAN RELIEF, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Щиро дякуючи в імени родимців остаючих в нужді в старім краю за зложені жертви всім повисшим Впов. Добр. Жертводавцям, просимо і на будуче не забувати про великі потреби голодних і хорих в Галичині.

ПО ВИБОРАХ НА БУКОВИНІ.

(З львівського дневника „Громадська Думка").

В останніх днях мая і в перших днях червня відбулися вибори до румунського парляменту; спершу до палати послів, відтак до сенату. Причиною нових виборів було, як нашим читачам вже відомо, остре непорозуміння між румунським премієром ген. Авереску та більшостю давного парляменту. Головно розходилося о переведення земельної реформи. Провідники партій більшости хотіли повалити кабінет ген. Авереску, але він найшов піддержку на королівськім дворі і замість димісії кабінету прийшло розвязання парляменту. Ті вибори інтересні для нас не тільки тому, що Румунія окупувала деякі области української землі, а саме північно-західну Буковину і хотинський та акерманський повіти Бесарабії, отже переміни в політичнім складі парляментарної більшости можуть мати вплив на долю українського населення тих областий. Вони нас цікавлять особливо тим, що від вибуху великої війни се перші парляментарні вибори, де під чужим правлінням українське населення мало нагоду виявити свій настрій і свою волю. Очевидно наскільки сей настрій і ся воля могли промостити собі дорогу крізь жандармські виборчі надужиття і терор виборчих гієн.

Нові вибори ген. Авереску приготовлював дуже обережно. Зараз після розвязання парляменту, з початком квітня, появилися королівські декрети, котрі октроювали зміну виборчої ординації. Число членів обох законодатних тіл, палати послів і сенату, зменшено постановою, що один посол має припадати на 50 тис. населення (замість як досі на 30 тис.), один сенатор на 100 тис. (замість на 70 тис.). Таким чином палата послів має від тепер числити 366 членів, замість дотеперішніх 568, сенат 172 замість 240. На поодинокі частини „Великої Румунії", як Румуни величають свою теперішню державу, припадають ось які скількости: на давне королівство 180 послів і 84 сенаторів; на Буковину 17 послів і 8 сенаторів; на Бесарабію 51 послів і 24 сенаторів; на Семиґород 118 послів і 52 сенаторів, а крім сього 4-ох сенаторів висилають університети.

Ґен. Авереску, чуючися найсильнійшим на области давнього королівства, приділив йому ріжними штучками більше число мандатів, чим би се виходило з числа населення. На Буковину одначе призначено стільки мандатів до палати послів та до сенату, скільки їй справді належалося у відношенню до числа населення. Щойно при розділі мандатів між поодинокі народи правління похіснувалося відомою нам добре з австрійських часів виборчою ґеометрією. На підставі національної переписи з 1910 р. число Українців на Буковині виносило поверх 305 тис., значить Українцям повинно би припасти 6 мандатів до палати соймової, а 3 до сенату. Між тим правління „признало" Українцям тільки 4 посольські мандати (з округів Вижниця, Вашківці, Кіцмань, Заставна) і 2 сенаторські (з округів Вижниця-Вашківці і Кіцмань-Заставна), а решт уукраїнської території так повязало з румунськими частинами, що при підмозі державного румунського апарату вибір румунського кандидата там з гори можна було вважати за запевнений.

Спершу українська інтеліґенція на Буковині не знала, яке заняти становище супроти виборів. Одні станули на становищі бойкотовання виборів так з принціпіяльних зглядів, бо Буковина ще не признана антантою за частину Румунії, як також іззя покривдження Українців при розділі мандатів. Другі думали, що бойкот не принесе ніякого хісна, бо не дасться практично перевести спинення всіх виборців від участи в голосованню та тільки поможе ріжним авантурникам коштом українських виборчих округів захопити посольський мандат; що-ж до виборчої ґеометрії радили переговорювати з правлінням. Ся остання думка активної політики побідила. Тепер ходило о те, щоби виставити можливо ідейних завзятих і характерних кандидатів, котрі відтак з посольської трибуни могли би звернути увагу культурного світа на страшний гнет, який українське населення терпить під румунською окупацією. Та тут виявилося, що й гіркі досвіди війни нічого не навчили буковинських „патріотів", що й досі покутує там політична школа п. Василька, оперта на цілковитім нехтованню народніх мас і пересуненню середоточки тяготи цілої політичної діяльности на коншахти клік, інтриги осіб і старання о попертя з боку „иміючих власть".

І вийшов куріоз, деиноді тепер вже чейже рішучо неможливий, що національно-демократична партія буковинської марки заключила виборчий пакт з кацапами і зовсім безпотрібно відступила два мандати, один посольський і один сенаторський, попам москвофілам о. -дрови Богатирцеви і о. д-рови Евг. Козакови. Кажемо безпотрібно, бо на Буковині москвофіли не представляють ніякої сили, що ствердив і сам вислід виборів. Не менше фатальний був добір і самих-же національно-демократичних кандидатів. В кіцманськім окрузі ставлено д-ра Центу, знімченого Юрка, котрий по українськи ледви розмовитися вміє і ніколи не виявляв найменшого політичного хисту, навіть не брав участи в українськім національнім життю. У Вижниці зразу професораМіґулю, що вірно служив як офіцер в австрійській армі, а перед службою в українській дав нура в школу, хоча там тяжко було найти для нього відповідне заняття; щойно відтак висунено близше нам незнаного Шпитка. На сенатора висунено кандидатуру „вічного" посла Єротея Пігуляка, відомого зі своєї брусоватости і клясичного неробства, котрий, будучи соймовим послом, в жовтні 1918 р. не соромився публично заявити, що від вибуху війни не бачив села.

Вислід виборів покінчився повним розгромом буковинських національних демократів. В окрузі Бояни Садагура, котрий при відповіднім доборі кандидата та меткійшій аґітації можна було здобути, вибрано Румуна великою більшостю голосів. Заставнецький округ вратували українські соціял-демократи, переводячи там 2994-ма (очевидно мужицькими) голосами вибір рухливого і спосібного учителя К. Кракалії. Компромісовий кандидат москвофіл о. д-р Богатирець дістав тільки 640 голосів. В кіцманськім окрузі соціялістичний кандидат селянин Іван Гицика дістав 3683 голоси, згаданий висше д-р Цента лишень 226. У вижницькім повіті, що досі був посольською доменою п. Василька, вийшов п. Лук-Лукашевич як правительственний кандидат, дістав 2224 голоси, на 4447 голосуючих тоб-то одним голосом понад абсолютну більшість; на Шпитка впало 1469 голосів. Бужор дістав 708 голосів, решта голосів були розстрілені. Очевидно, що беа надужить тут не обійшлося. Пан Лук-Лукашевич взагалі дуже заслужений чоловік і певне бідний український нарід на Буковині найде в нім ревного оборонця в букарештенськім соймі. Своєю ощадністю з посольських дієт у віденськім парляменті, він поставив себе матеріяльно на ноги! Коли на Буковину прийшла румунська інвазія і ціла ідейнійша частина української інтеліґенції та мужицтва опинилася в румунських тюрмах, пан Лук-Лукашевич слав з Відня потішаючі листи і обіцював незабаром прогнати Румунів. Колиж відтак відносини успокоїлися, вернув на рідну землю, витав в Чернівцях румунського короля як другого Месію, — а тепер, з ласки румунського правління поїде до Букарешту працювати для добра України так, як се досі робив у Відні.

Невідомий нам ще досі вислід виборів з вашківського повіту, де ставав націонал-демократ о. д-р Ґріґорі проти професора Цуркановича, дотеперішнього прислужника п .Василька, котрий здезертирувавши з української армії в часі відвороту зі Станиславова опинився аж... в соц.-демократичній партії з виборів до сенату з округа Вижниця-Вашківці вийшов Румун Капітанян, отже сей мандат загирений. В окрузі Куцмань-Заставна став за підмогою правління сенатором ряний москво-і-румуно-філ о. д-р Евг. Козак, котрого „Вперед" іменував українським націонал-демократом, мабуть тому, що як з дотеперішніх звісток виходить, се одинокий офіціяльний кандидат української національно-демократичної партії на Буковині, котрий побідив при виборах.

Бідна та буковинська національно-демократична партія!

Про національний склад відпоручників до законодатних тіл з Бесарабії, відкіля після статистичних даних населення повинно було вийти що найменше 6 послів і 3 сенаторів Українців, не маємо ніяких відомостий.

(Продовженне зі стор. 1-шої).

звідомляє урядово, що місто Минськ здобули большевики по цілонічній завзятій боротьбі.

Здовж зелізничого шляху з північного сходу зближаються большевицькі війска до міста Вильна. Говорять, що женщини стають до спільної оборони міста.

Коли большевики здобудуть Вильно, тоді осягнуть пряму комунікацію зі Східною Прусією і загрозять Польщі зі сторони балтийського моря.

ГОВОРЯТЬ, ЩО БОЛЬШЕВИКИ ГОДЯТЬСЯ НА ЗАВІШЕННЄ ОРУЖА З ПОЛЬЩЕЮ.

Приняли пропозиції антанти.

ЛОНДОН, 13. липня. — В авторітетних кругах ходить вістка, що премієр Ллойд Джордж дістав від Чічеріна відповідь, в якій говориться, що совітське правительство годиться на завішенне оружа з Польщею.

РОСІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ СОВІТСЬКОЇ ПОЛЬЩІ.

Большевики подають свої услівя завішення оружа з Польщею

БЕРЛІН, Німеччина, 13. липня. — Совітське правительство в своїх услівях завішення оружа з Польщею жадає здачі більших міст, воєнних матеріялів, демобілізації війска і створення совітів в Польщі. Так подає телеґрама з Праги.

Тасама телеґрама говорить, що услівя совітського правительства були публиковані в часопису президента українських совітів, Раковського. Є вони слідуючі:

Польща мусить зречися Вильна, Минська, Городна, Холму і Поліся.

Польща мусить передати Росії деякі воєнні матеріяли і здемобілізувати армію з винятком міліції.

Польща мусить заплатити Росії відшкодованнє в формі машин і соли.

В протягу одного року має відбутись в Польщі загальне голосованнє в справі сотворення совітської влади.

ЛИТВА РОБИТЬ УГОДУ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

Україна і Галичина мають дістати втономію.

МОСКВА, 10. липня. — Адольф Йоффе, репрезентант совітського правительства, заявив нині, що Литва і совітське правительства прийшли до порозуміння відносно взаїмного мира. Між иншим сказав він, що в тім litовім договорі є постановлені для Литви границі, відшкодованнє та признанне права Литовців до Вильна, Ковна і Городна як рівнож часть городенської ґубернії, яка є литовська ітноґрафічно.

До сего взаїмного порозуміння — сказав він — прийшло з тою хвилею коли польська армія зістала розбитою. Литовці дістали тепер повну запоруку, що ми оборонимо їхні границі перед всяким наїздом і з огляду на се мусіли вони змінити свої первісні домагання. Позатим Росія не буде вмішуватись в квестію литовських границь зі сторони Німців, Латишів і Поляків.

Що совітське правительство не прийшло доси до ніякого порозуміння з Латвією, то винно тому латвійське міністерство, якого не попирає більшість парляментарних послів. Однак ми маємо надію, що вскорі буде продовженне переговорів в Ризі, звідки делеґати поїдуть прямо до Москви і підпишуть мир.

Коли запитано Йоффа, що він думає про польський мир то він відповів, що правдивий мир з Польщею може бути заключений тільки в Варшаві.

Хотяй польські соціялісти жадають мира — говорив він дальше — то з огляду на нашу мілітарну побіду, ми не можемо приняти їхніх услівий.

Росія не заміряє загарбувати польської теріторії але рівнож ніколи не може згодитися на польські історичні границі або польські забаганки само оборони перед історичними ворогами. **Підставою якогонебудь мира у Східній Европі є в першій мірі независима Білорусь. Тосамо відноситься до України і Східньої Галичини. Всі згадані краї мають мати свою автономію, коли того зажадає більшість населення.**

АНТАНТА ХОЧЕ ПРОДОВЖАТИ КОНФЕРЕНЦІЮ В СПА.

Хотять остаточно порішити німецьку проблему.

СПА, Бельгія, 12. липня.—На першім, строго довірочнім засіданню, яке відбулось нині між антантськими і німецькими репрезентантами, порішено, щоби конференцію в Спа продовжити що найменше до слідуючої пятниці або суботи, а то в тій цілі, щоби в німецькій проблемі прийти остаточно до якогось порішення.

Таку несподіванку спричинив сам британський премієр Ллойд Джордж, який вчера в приватній розмові з премієром Мілерандом прийшов до заключення, що то не буде мати найменшого значіння покидати конференцію в Спа, не розвязавши квестії німецкого відшкодовання. Ллойд Джордж сказав між иншим, що публична опінія в Великій Британії і в Франції чуласьби ображеною, еслиби конференції не вдалось раз на завсігди полагодити справи відшкодовання, яке має заплатити Німеччина.

(Більше як певною річию є, що конференцію головно скликано задля большевицького наступу на Польщу і задля тоїсамої причини її проодвжають).

ВИСЛІД ВИБОРІВ У ВІННІПЕҐУ.

ВІННІПЕҐ, 6. липня. — Остаточне обчисленне голосів в місті Вінніпеґу дало слідуючий вислід: Робітнича партія—Фред Н. Діксон, Вілліям Айвенс, Джан Квін і Джордж Армстронґ. Ліберальна партія — Гон. Т. Г. Джансон, Д. Кемерон, Джан Стовел і п. Е. Роджерс. Консервативна партія— Дж. Т. Гейґ і В. Таппер.

Остаточний вислід манітобських виборів представляється як слідує:

Лібералі	22 послів
Робітники	11 послів
Фармері	11 послів
Консерватисти	9 послів

В двох округах вибори відложені на пізнійше. Робітники будуть ставити там своїх кандидатів проти правительства.

Ферлей і Арсенич провалились.

З українських кандидатів вийшов п. Григорчук з Етелберт і п. Якіміщак з Емерсон. П. Ферлей і п. Арсенич, котрі попирали правительство Норріса, перепали при своїй кандидатурі. В тих округах вийшли фармерські кандидати.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошення театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших покликів).

NEW YORK, N. Y.

Заходом Бр. св. Володимира, від. 130 У. Н. Союза в Ню Йорку, уряджує

В НЕДІЛЮ, 18. ЛИПНЯ 1920 Р.

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

в Belvedere Park, North Beach, L. I.

Початок о годині 11-ій рано.

Вступ 50 центів. Музика перворядна.

Родимці! На пікніку будуть ріжні роди забави, вигравка і круґольня. Прийдіть на сей пікнік всі!

84-86 КОМІТЕТ.

DETROIT і HAMTRAMCK, MICH.

Бр. св. Михаїла устроює БАЛЬ дня 17. липня 1920 р., о годині 7.30 вечером в Українській Хаті під ч. 22 Grayling Ave. Тікети: 35 і 25 цнт. Весь дохід призначений на касу хорих Братства. За добру забаву ручить

84-85 КОМІТЕТ.

SOUTHPORT, CONN.

Тов. Гімн. Січ, від. 16 „Вільна Галичина" устроює ДРУГИЙ ВЕЛИКИЙ ПІКНІК дня 18. липня 1920 р. в Савтпорт, Конн. на фармі Стефана Горвата зв. „Окпарк". Вступ 25 цнт. За добру забаву і за порядок ручить

85-86 КОМІТЕТ.

NEWARK, N. J.

Заходом тов. „Запороже" відбудеться дня 17. липня 1920 р. в Frame's Garden Park, 16th Ave. і 17th Street, Newark, N. J., ВЕЛИЧАВИЙ СТАРОКРАЄВИЙ ФЕСТИН (ПІКНІК). Початок точно о годині 5-тій пополудни. Вступ 35 цнт. разом з war-tax. Родимці! З дня на день приходять веселі вісти з України, так час вже занехати смуток на хвилю, щоби забути. Приходіть громадно на наш старокраєвий фестин (пікнік), котрого ще не було в Нюарку а спевностю забавитесь весело. Запорожська банда буде приграватн українські та американські мельодії до танців а ми дещо заспіваємо патріотичного. Хто прийде, непожалує, бо буде мав на що надивитись як наприклад на перегони в путах або в мішках (з нагородою), штучні огні, перегони на 100 ярдів (з нагородою), вигравка і т. д., та ще до того смачні перекуски. За добру забаву ручить

85,86 КОМІТЕТ.

До парку треба брати Market Car, котра переїздить попри браму парку.

JERSEY CITY, N. J.

Товариство Українська Січ, від. 170 У. Н. Союза в Джерзи Сіти, Н. Дж., устроює

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 18. ЛИПНЯ 1920 Р.

в Leive's Half Way House, Washington Grove Park, Carlstadt, N. J.

Буде грати перворядна Українська Банда в Джерзи Сіти. Початок о годині 1-шій пополудни. Вступ до парку 35 цнт. і податок 4 цнт. 83і85

На сей пікнік запрошуеться всі Товариства, Братства і Сестрицтва з Джерзи Сіти і околиці.

Тож не забувайте за сей день 18-го липня (джулая), бо то буде перший тиждень мясниць по Петрі. Приходіть громадно з родинами а за добру забаву ручить

КОМІТЕТ ТОВ. „УКР. СІЧИ":
Григ. Гасій, предсідатель;
Г. Павлик, секретар;
Ст. Мушинський, касієр.

Їхати з долини міста карою Grove, а в Hoboken пересістись на Passaic кару. З гори міста Hudson кару і пересістись в Hoboken на Passaic кару, котра завезе Вас на місце.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаесь. — За одно поміщенне платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін на дворазове оголошенне з 6 стрічок належить присилати $1.00. Оголошення продажи фарм приймаеться лише такі, коли в них є подана сама річ яка є на продаж, інвентар, запаси, положенне і ціна. Рішучо не приймаесь оголошень з всякими дивовижними описами, висловлюванне надміриої прихильности для костумера і напади на других продавців.

Не належиться ждати відповідий на листи в справі оголошень, подаваних на адресу „Свободи", бо на такі листи адміністрація не відповідає, але передає їх сторонам, які подали оголошенне. Від сторін належить сподіватися відповіди.

ДО КРАЮ! Хто хоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернеться до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich St., New York.

Пошукую свого шваґра КОСТЯ ПЕЛЯК, з села Моцова, пов. Новий Санч, Гал. Хтоби о нім знав або він сам, прошу повідомити: MAXIM KOPYLCHAK, P. O. Box 602, Arnold, Pa. 85-86

Пошукую своїх краянів МИХАЙЛА СОВТИСА з села Конюшки Королівські, АНДРУХА ПЕЛИХА і АНДРУХА МОСПАНА з села К. Тулиславських, повіт Рудки. Прошу голоситись до: NICK MUCYN, 1214 Cookie St., L. point, Baltimore, Md. 84-85

Пошукую в справі родинній свого шваґра ІГНАТА і ДМИТРА СИНКІВ, з села Бодиня, повіт Турка. Стало перебував в Ню Йорку. Хтоби знав про него, зволить мене повідомити, або Ти сам шваґре зголосись. — ANDREJ FROD, c/o Bereza, P. O. Box 37, Elmira Heights, N. Y. 84-85

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

ЛІБЕРТИ БОНДИ І ШЕРИ купуємо по щоденнім курсі. 77—
S. KOWBASNIUK,
Broker,
244 Avenue A, cor. 15th St.,
New York, N. Y.

Де є ФЕВРОНІЯ ДОЧАК, МАҐДА ДУБІНСЬКА і КАРПО ЖАРУК з Шидловець, пов. Гусятин. Мали перебувати в New Bedford, Mass. Хтоби про них знав, або вони самі, прошу голоситись на адресу: LEON DOCHAK, 644 E. 11th St., New York, N. Y. 85-86

ПАРОХІЯ св. Апост. Петра і Павла в Обори, Н. Й. пошукує дякоучителя, котрий умів би провадити хор, уряджувати представлення, учити діти. Платня після умови. Зголошуватися прошу на ту адресу: UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH, 132 Washington St., Auburn, N. Y. 85-87

Пошукую свого брата ПЕТРА СЛОБОДЗЯНА, із села Хлібова, пов. Скалат, котрий в 1914 р. перед світовою війною мав виїхати до Америки. Не маю про него жадної відомости. Отсим прошу хто що знає про його долю, нехай буде ласка повідомити його брата на адресу: DMYTRO SLOBODZIAN, Domsa 16, II. p., Lwiw, Galicia. 85

БУЧЕРНЯ І ҐРОСЕРНЯ на продаж, в добрім місци, серед наших людий і Славян. Бизнес старий і вироблений, істнує 30 літ. Ґросерня і бучерня посідає модерне уладжение. Сей бизнес властитель продає з причини переходу до другого бизнесу. Добра нагода для Українця. По близші інформації і ціну голоситись до: GROCERY STORE, 58 Sussex St., Jersey City, N. J. 85-87

НОВИНКИ.

Промислова освіта в Аргентині.

В протягу шість місяців 1919 р. Аргентина імпортувала з Европи й Америки на 1,000,00 долярів зеліза і сталі. Европейці закладають промислові школи, щоби вишколити певне число вправних механіків і таким способом промостити собі дорогу до поширення продажі своїх машин та здобути собі вплив на аргентинськім ринку. Промислові школи звичайно закладаються в головнійших містах републики. Найбільшу Народну Промислову Школу побудовано в Буенос Айрес, до якої учащає около 1.000 учеників і вона тепер прибирає загальний народний характер. Перед війною сего рода пропаґандою занималися Німці, достарчаючи потрібних приборів до таких промислових шкіл. Щоби здобути собі першенство, Німці продавали й уставляли у промислових школах потрібну машинерію за дуже низку ціну і в сей спосіб заосмотрили своєю машинерією майже всі промислові школи в Арґентині. Велику ролю в сій справі відгравали німецькі організації, зорганізовані виключно для цїли індустріяльної пропаґанди. Промисловий курс триває 6 років; окрім звичайних технічних інструкцій студенти учаться математики, французької і англійської мови, історії та ґеографії. Кожда промислова школа має модерні лябораторії для студій усіх предметів. При школах звичайно є дві бібліотеки: одна для студентів, а друга для інструкторів. Заведено також музеї, в котрих знаходяться моделї всякої машинерії. Усе те зроблено за порадою німецьких спеціялістів.

Продукція соли в Польщі.

Міністер торговлі польської републики недавно заявив, що сільний промисл в Польщі має гарні вигляди на будучність. Обраховують, що в Польщі тепер знаходиться 10.000,000.000 тон соли. Найбільші і до певної степени нерозвинені копальні соли знаходяться в Східній і Західній Галичині, головно у Величці і Бохні. В Познанщині є також копальні соли, але їх там не богато. Найменьше соли знаходиться в російській Польщі або так званім „Крулевстві".

Сільна індустрія була вже досить широко розвинена ще перед розбором Польщі. В тих часах, так як і тепер, найбільшу продукцію соли давала Галичина. До розбору Польщі нема певних даних, які вказувалиб на скількість продукції галицької соли в тих часах, але можна догадуватися, що продуковано найменьше 100.000 тон. Приватна власність копалень соли в Польщі не була зоборонена і властителі зробили великі маєтки. По розборі Польщі Австрія закупила всі приватні копальні і великі склади соли в Галичині та завела монополь на продукцію соли. В протягу 146 літ часу сільну індустрію майже чисто знищено. Продукція соли в Польщі в ріжних часах представлялася так:

В 1772 році випродукувано 140.000 тон; в 1782 році 46.374 тон; в 1841 році 25.339 тон; в 1868 році 126.387 тон; в 1882 році 114.335 тон; в 1892 році 122.716 тон; в 1903 році 163.744 тон; в 1912 році 168.982 тон; в 1920 році 282.673 тон.

Понизша табличка представляє продукцію соли в Галичині в ріжних місцях в році 1912 і 1920.

Місцевість	1912		1920	
Бохня	1.096	тон	2.680	тон
Болехів	555	"	643	"
Долина	643	"	64	"
Дрогобич	407	"	23	"
Калуш	300	"	707	"
Косів	350	"	121	"
Лацко	820	"	533	"
Ланчин	200	"	226	"
Стебник	820	"	761	"
Величка	8.300	"	14.956	"

В Познанщині продукція соли також не зле стоїть, але вона ще не розвинена так як в Галичині, бо там почали шукати за солию допера по розборі Польщі. Там було відкрито богато копалень соли, але їх скоро закрито, бо не було подостатком соли. Найвидатнійша копальня соли є у Вапні, але вона є власностю компанії „Солвей" і польське правительство не має над нею контролі.

До кінця 1920 року продукують на 691.000кйійд цію польської соли обчисляють на 691.000 тон. При добрих умовинах сільна індустрія розвинеться до тої степени, що Польща велику пайку своєї продукції буде висилати за границю.

До манітобського сойму вибрано двох Українців.

До манітобського (Канада) сойму вибрано дня 29. м. м. Н. Григорчука з округа Етельберт і Д. Якиміщака з округа Емерсон. Посол Т. Д. Ферлей на округ Гімлю дістав понад сто голосів меньшости лише тому, що богато наших людий виїхало на роботу, а богато не прийшло до голосовання. Адвокат Арсенич дістав в окрузі Фішер понад 60 голосів меньше лише тому, що виборчі урядники вмисно всякими питаннями задержали наших виборців від голосовання до послідної хвилі, а потім урни замкнули і вони вже не могли голосувати. Моральну побіду віднесли одначе наші кандидати і наші виборці.

Грім убив 12 штук худоби.

В місцевости Кінґстон, Онтеріо (Канада) грім убив 12 штук худоби, яка паслася на поли.

Менонїти забираються з Канади до Злучених Держав.

Менонїти з дистрикту Свіфт Коррент, Саск., виїдуть сього місяця до стейту Місісіпі, Злучені Держави, де закупили 125.000 акрів землі по 18 долярів за акер. Свої фарми з засіяним збіжем вони продали компанії „Фуд Ленд" за 5 мільонів долярів.

Дощ вратував місто.

Цілковите знищеннє міста Ст. Джонс, Нюфундленд, від пожарів недалекого ліса відвернено завдяки великій зливі. З ріжних закутин острова доходили вісти про сильні пожари в околичних лісах. Посуха була велика і огонь ширився. Західний вітер перекинув огонь на Ст. Джонс так несподівано, що одна старушка згоріла на уголь, не могучи видістатися з горіючої хати. Богато будівель перемінилося в попіл. Така доля стрінула й село риболовців в окрузі Тірінгі. Богато цінних звірят згоріло, як приміром одна фарма срібних лисів.

Сер Роберт Борден зрікся премієрства.

По 24 роках вірної служби канадійському народови сер Роберт Борден уступив з премієра правительства Канади і провідника консервативної партії. Просили його, щоби на далі задержав свое високе становище, але він рішучо відмовився. Всі посли і сенатори, прихильники правительства, були присутні, коли премієр Борден зрікся премієрства. В своїй прекрасній промові дав він огляд своїх діл за час свого провідництва. Цілий час був він дуже зворушений привязаннем і високим ціненнем його заслуг зібраними послами і сенаторами.

Певний лік на сухоти.

З медичних кругів повідомляють, що донесеннє зі столиці Бельгії твердить про винахід певного ліку на сухоти. Сировицю запускається в тіло кождого дня, або що другий день. Вже роблено проби і терплячі приходять до здоровля скоро. Апетит їх збільшується, перестають ночами потитися, лучше сплять і набирають більше тіла. Тому висказують надію, що сей лік є певний.

За неувагу заплатила життєм.

З Брендону (Канада) доносять, що в тамошнім шпитали померла пані Анна Ватаманчук враз із своєю дитиною. Рано попеклася з причини експльозії нафти, яку вона лила на горіючий огонь, а потім, обнята поломінию, вибігла на улицю до сусідів, відки її забрано до шпиталю. Сей страшний випадок хай буде пересторогою для других.

Реґістрація листів в Канаді.

З Отави доносять, що реґістрація листів в Канаді буде вже підвисшеною з 8 на 10 центів після нового закона, почавши від 15. липня б. р.

Ціни падуть.

По містах відбувається випродаж товарів на велику скалю. Се не є хвилева знижка цін, тільки постепенний зворот до передвоєнних часів. Нешенел Бенк оф Комерс в Ню Йорку каже в розмові про сучасні торговельні відносини: „Загально віриться, що ціни прийдуть знов до нормальної степени по війні. Така знижка завсіди слідувала по великій продукції підчас війни. Кілька галузий товарів тепер оцінені досить мірно, але не треба також забути, що і прочі товари падуть на цінах, о скільки позволяє на се народний і міжнародний ринок.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

АКРОН, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 295, буде мати піврічний мітінг в неділю, 18. липня, о годині 1-шій пополудни, в гали церковній при ул. Вашінгтон і Абель. Будемо принимати нових членів до братства без вступного. Котрий член не явиться на сім мітінгу, підлягає карі після статута. Контрольори мають здати справозданнє з маєтку братства.—А. Цепко, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 42, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 18. липня, точно о годині 2-гій пополудни. Всі члени мають явитися на сей мітінг, бо є важні справи до рішення. Позамісцеві члени мусять також прибути, бо в противнім разі будуть суспендовані.—М. Мельник, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів тов. ім. Івана Франка, від. 83, що піврічний мітінг відбудеться в неділю, 18. липня, о 10-тій годині рано, в галї Українсько-Американських Горожан під числом 822 Норт Франклін стр. Проситься всіх членів о присутність. — С. Бабяк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Повідомляється членів тов. „Згода", від. 62, що місячний мітінг відбудеться в суботу, 17. липня, в гали МкНікол при 62 улици, Вест Філядельфія. Проситься членів, аби явились, бо є дуже важні справи до полагодження. Будеться вибирати делегата на конвенцію і буде ухвала в справі календарів У. Н. Союза на рік 1921. Початок о годині 4-тій пополудни. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. Контрольна комісія буде здавати піврічний звіт.—В. Волчанський, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. Николая, від. 300, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінг відбудеться дня 18. липня в домі секретаря під ч. 523 Мейпл Аве., зараз по Службі Божій. Кождий член повинен явитися, бо будуть важні справи до полагодження. — В. Горжельський, предс.; Я. Яцишич, секр.

ПРОСЬБА

ДО ПОВАЖАНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ, ПАРАФІЯН З СЕЛА БОГУШІ, ПОВІТ ГРИБІВ, ГАЛИЧИНА.

Я, отець духовний села Богуші, і мої парафіяни молимо і просимо Вас умильно о поміч, якої нам доконче потрібно. Ми зістали знищені війною на нашім маєтку. Наші святі церкви ограблені: Не маємо навіть дзвонів, бо Австрійці і Німці переробили їх на канони. Ми переняті тепер великим смутком і жиємо якби в гробі. Не маємо жадної надії на нікого, лише на Вас, дорогі Селяни переживаючі в Америці. Прийдіть нам з щирою помочию і жертвами. Очікуємо в кріпкій надії від Вас потіхи в нашім смутку і журбі. — В імени всіх парафіян в Богуші: **І. Т. Русиняк,** парох; **Семен Кузяк,** начальник громади; **Андрій Хохоляк і Андрій Слива,** провізори церковні; **Сидор Гамбаль,** церковник; **Іван Дроздяк,** дяк.

Примітка: Коли би хто з Богушан хотів переписуватися в тій справі і дещо жертвувати (а се є святим обовязком кождого прийти в поміч своїм рідним в Богуші), нехай віднесеться на мою адресу, а я перешлю кождому поквітованнє і оголошу його імя в часописи. Остаю з поважанєм, **Семен Хорощак.** — S. HOROSHCHAK, 608 E. Commerce St., Shamokin, Pa.

УКРАЇНЦІ З ДЖЕРЗИ СІТИ!

Гляньте і читайте та другим скажіть, що Будівляне Позичкове Товариство скликує свої піврічні збори (мітінг) на четвер, 15-го липня (July) о 8-мій годині вечер, які відбудуться в гали Урбана, при Вашінгтон і Суссекс ул. Подаєсь до відома усім про істнованнє сеї корисної для народа спілки і взиваєсь місцевих Українців до чисьленної участи в сих зборах. Вписуйтеся в члени сеї спілки. Вже пора стати нам запобігливими людьми а не жити у вічних роздорах. Приступайте всі до сеї спілки на славу нашого народа. Нехай другі народи бачуть, що ми є згідливим і працьовитим народом. Приходіть всі громадно, бо в торговли сила народу. 85

ЗА УРЯД НАРОДНОГО БУДІВЕЛЬНОГО ТОВАРИСТВА „УКРАЇНА" В ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.:

Вдовіцький, предс.,

В. Вагнер, секр.